

P6_TA-PROV(2007)0156

2006 m. Kroatijos pažangos ataskaita

2007 m. balandžio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2006 m. Kroatijos pažangos ataskaitos (2006/2288(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 3 d. Tarybos sprendimą pradėti derybas dėl Kroatijos stojimo į ES,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 8 d. Komisijos ataskaitą dėl Kroatijos pažangos (SEC(2006)1385),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 3–4 d. ES ir Kroatijos jungtinio parlamentinio komiteto rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 14–15 d. Europos Vadovų Tarybos pirmininkavimo išvadas,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl plėtros strategijos ir pagrindinių iššūkių 2006–2007 m.¹,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 20–21 d. ES ir Kroatijos jungtinio parlamentinio komiteto rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų pranešimą (A6-0092/2007),
- A. kadangi Kroatija toliau daro didelę pažangą įgyvendindama politinius, ekonominius ir *acquis* kriterijus ir todėl turėtų būti pasveikinta už tai, kad daugelyje sričių ėmėsi svarbių priemonių savo teisės aktams derinti pagal patikros rezultatus,
- B. kadangi, jei Kroatija išspręs dar neišspręstas problemas ir sukurs tinkamus administracinius pajėgumus, derybos turėtų būti tęsiamos be pertraukos, ir po jų, kai bus įgyvendinti visi kriterijai, o derybos baigtos, Kroatija turėtų laikų įstoti į Europos Sąjungą,
- C. kadangi Kroatija turėtų dėti visas pastangas vykdyti būtinas reformas, kad derybas būtų galima baigti laiku, kad Europos Parlamentas galėtų duoti sutikimą iki kitų rinkimų į Europos Parlamentą, kurie vyks 2009 m. birželio mėn.,
- D. kadangi Kroatijos įstojimo į ES perspektyvos turi regioninį aspektą, nes jos akivaizdžiai rodo, kad remiantis 2003 m. Salonikuose įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadomis visų Vakarų Balkanų šalių ateitis iš tiesų yra Europos Sąjungoje, kaip jau patvirtinta daugelyje Europos Parlamento rezoliucijų,

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2006)0568.

- E. kadangi Kroatija aiškiai remia savo kaimynių siekius integruotis į Europą,
- F. kadangi po buvusios plėtros išmoktos pamokos rodo, kad kiekviena šalis turėtų būti vertinama atskirai, kad derybų dėl stojimo tempas turėtų priklausyti nuo veiksmingo Kopenhagos kriterijų įgyvendinimo ir kad pagal tai, kiek įgyvendinti šie kriterijai, turėtų būti nustatoma galutinė stojimo data,
- G. kadangi Nicos sutartyje nenumatyta tinkama bazė tolesnei plėtrai ir kadangi siekiant sudaryti reikalingas sąlygas tolesnei plėtrai, taip pat sąlygas Sąjungai dirbti veiksmingiau, skaidriau ir demokratiškiau (tai išankstinė būsimos plėtros sąlyga), esminės dabartinės Sutarties dėl Konstitucijos Europai nuostatos turėtų įsigalioji iki 2008 m. pabaigos; be to, kadangi Komisija ir Taryba turi įtemptai dirbti tam, kad sukurtų reikiamas prielaidas plėtrai, ypač Kroatijos stojimui į ES,
- H. kadangi pareiga užtikrinti, kad Europos Sąjunga galėtų būti toliau sėkmingai plečiama, tenka pačiai Sąjungai, o ne šalims kandidatėms,
- I. kadangi bendras patikros procesas sėkmingai baigėsi 2006 m. spalio mėn. ir dvišalės derybos su Kroatija dėl tam tikrų *acquis* aspektų jau galėtų prasidėti,
- J. kadangi jau atidaryti šeši skirtingi *acquis* skyriai, o du skyriai – dėl mokslo ir tyrimų ir dėl švietimo ir kultūros, jau laikinai uždaryti,
- K. kadangi Komisija jau pasinaudojo gairėmis, kad stebėtų Kroatijos valdžios institucijų pažangą tokiose svarbiose ir jautriose srityse kaip konkurencijos politika, viešieji pirkimai, laisvas kapitalo judėjimas, teisingumas, laisvė ir saugumas, socialinė politika ir užimtumas,
- L. kadangi Kroatijos pastangas įgyvendinti stojimo kriterijus reikia palaikyti ir suderinti taikant veiksmingas įgyvendinimo priemones bei tinkamus stebėsenos mechanizmus,
- M. kadangi siekiant įgyvendinti stojimo į ES reikalavimus svarbu ir būtina iš pagrindų reformuoti viešojo administravimo institucijas ir teisminę valdžią, kartu su policija,
- N. kadangi kruopščiai ir objektyviai išnagrinėjus regiono naujausią istoriją, iš tiesų sutaikius skirtingas tautas ir sukūrus gerus kaimyninius santykius galėtų labai paspartėti tikras Europos integracijos procesas,
- O. kadangi patraukimas baudžiamojon atsakomybėn už karo nusikaltimus bei pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų reintegracija yra esminiai susitaikymo proceso elementai,
 1. pažymi, kad Kroatija jau padarė didžiulę pažangą kelyje į ES;
 2. mano, kad Kroatija toliau atitinka politinius stojimo kriterijus pagal Komisijos komunikatą dėl plėtros strategijos ir pagrindinių iššūkių 2006–2007 m. (COM(2006)0649) ir kad gali būti laikoma, kad joje veikia rinkos ekonomika, galinti vidutiniu laikotarpiu atlaikyti konkurencinį spaudimą ir Sąjungoje veikiančias rinkos jėgas, jei tik ryžtingai vykdys savo reformų programą, kad pašalintų likusius didelius trūkumus;

3. sveikina Kroatijos valdžios institucijas, padariusias greitą pažangą derantis dėl stojimo, ypač priimant pagrindinius teisės aktus tokiose svarbiose srityse kaip viešasis administravimas, teismų administravimas ir kovos su korupcija politika;
4. remia Vyriausybės ir opozicijos pastangas, nepaisant artėjančių rinkimų, priimti reikalingus, nors kartais ir sudėtingus sprendimus, ypač konkurencijos politikos ir valstybės pagalbos srityse, ir pažymi, kad šie sprendimai galiausiai bus naudingi visiems Kroatijos piliečiams;
5. prašo Kroatijos vyriausybę sustiprinti savo gebėjimą įgyvendinti su *acquis communautaire* suderintus nacionalinius teisės aktus visose srityse, ypač aplinkos srityje;
6. todėl ragina Kroatijos valdžios institucijas tinkamai atsižvelgti į vietos bendruomenių ir visuomenės iškeltas problemas dėl prieštaringų pramonės projektų, kurie gali sukelti grėsmę aplinkai ar visuomenės sveikatai ir ragina jas nustatyti aiškias ir skaidrias procedūras, dėl kurių būtų konsultuojamasi ne tik su investuotojais, bet ir su visomis suinteresuotomis šalimis;
7. ragina Kroatijos vyriausybę šiuo požiūriu visiškai laikytis ir įgyvendinti tarptautinius dokumentus, tokius kaip Orhuso konvencija, ir pagaliau ratifikuoti Kioto protokolą pagal naujausias ES aplinkos apsaugos strategijas;
8. yra susirūpinęs dėl silpnėjančios Kroatijos visuomenės paramos stojimui į ES ir pritaria tam, kad Vyriausybė ir opozicija jungia jėgas, siekdamos paaiškinti visuomenei ekonominę, politinę, socialinę ir kultūrinę stojimo proceso naudą; ragina Komisiją intensyviai savo pačios vykdomą informavimo apie pirmiau minėtą naudą veiklą;
9. pabrėžia poreikį greitai ir veiksmingai įgyvendinti iki šiol patvirtintas reformas siekiant toliau modernizuoti Kroatiją ir kartu toliau stiprinti ir stabilizuoti demokratiją ir socialinės rinkos ekonomiką; šiuo atžvilgiu:
 - a) pažymi, kad Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos, kuriose numatomas valstybės tarnautojų skyrimo ir vertinimo skaidrumas bei objektyvumas neišgalios iki ateinančių rinkimų; taip pat pažymi, kad šis sprendimas galėtų sudaryti išpūdį, jog šioje svarbioje srityje vėluojama ir todėl skatintų susiformuoti nuomonei, kad Vyriausybės pasiryžimas reformuoti viešąjį administravimą nėra pakankamas, nors politinis nebesikišimas į valstybės tarnybą šiai Vyriausybei yra svarbiausia;
 - b) pažymi Kroatijos teisingumo ministrės įsipareigojimą vykdyti šalyje veikiančių teismų skaičiaus racionalizavimą, kaip buvo paskelbta, siekiant, kad teismai taptų profesionaliais ir veiksmingesniais; primena ministrei, kad šis procesas turi vykti kartu su tinkamų teismo darbuotojų skyrimo ir vertinimo procedūrų ir kriterijų nustatymu siekiant, kad profesionaliai ir nepriklausomai teisminei valdžiai būtų suteikta pakankamai garantijų; pritaria tam, kad būtų įsteigta darbo grupė, kuri parengtų naujus bendruosius teisėjų vertinimo kriterijus ir pataisytų Teismų įstatymą teisėjams nustatant pareigą deklaruoti savo turtą bei numatant galimybę teisėjus pervesti į itin darbu užkrautus teismus; yra įsitikinęs, kad neišnagrinėtų bylų klausimas turėtų būti toliau sprendžiamas skatinant alternatyvias ginčų sprendimo priemones siekiant veiksmingos teismų sistemos;

- c) rekomenduoja Kroatijai visapusiškai bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiai Jugoslavijai (TBTBJ); vis dėlto yra susirūpinęs, kad, kaip parodė naujausi teismo sprendimai, veiksmingam patraukimui baudžiamojon atsakomybėn už karo nusikaltimus gali dar kliudyti vietos lygmeniu kylantis priešiškas, išlikęs kai kurių teismo pareigūnų nusiteikimas prieš ne Kroatijos piliečius ir nepakankama liudytojų apsauga nuo įbauginimo; ragina Kroatijos vyriausybę toliau aktyviai skatinti ir remti patraukimą baudžiamojon atsakomybėn už karo nusikaltimus neatsižvelgiant į nusikaltėlių tautybę; taip pat yra susirūpinęs dėl kai kurių Vyriausybės iniciatyvų, būtent jos pasiūlymo remti armijos generolų gynybos išlaidas ir jos prašymo būti *amicus curae* byloje, kurios nagrinėjamos TBTBJ;
- d) laikosi nuomonės, kad visos Kroatijos institucijos ir asmenys turėtų kovoti su visuomenės suvokimu, kad TBTBJ yra priešiška institucija, ir viešai aiškinti, koki vaidmenį vaidina Tribunalas baudžiant už nusikaltimus, padarytus prieš Kroatijos civilius;
- e) pažymi, kad sukurta tinkama teisinė bazė dėl mažumų apsaugos ir parodytas išipareigojimas mažumas integruoti į politinę sistemą; primena, kad svarbu užtikrinti tinkamą šių mažumų atstovavimą valstybės tarnyboje, policijos pajėgose ir teisminėje valdžioje, taip pat užtikrinti lygias galimybes su turtais susijusiose ir ekonominėse srityse; ragina visais valstybės valdymo lygmenimis parengti konkretų veiksmų planą proporcingam mažumų atstovavimui užtikrinti laikantis konstitucinio įstatymo nuostatų ir numatant tinkamas nuostatas dėl stebėsenos;
- f) su pasitenkinimu pažymi teigiamus pokyčius pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų grįžimo procese; kviečia Vyriausybę toliau skatinti juos grįžti, per pastangas teisingai, veiksmingai ir tvariai spręsti būsto ir darbo klausimus, kurie asmenims, galvojantiems apie grįžimą, rūpi labiausiai; ragina Kroatijos valdžios institucijas visoms gyvenvietėms atitinkamai užtikrinti vandens ir elektros energijos teikimo paslaugas;
- g) pritaria naujam Vyriausybės penkiamečiam planui, skirtam buvusių nuomininkų, kurie nepatenka į valstybei ypatingos svarbos turinčias sritis, aprūpinimo būstu klausimui spręsti; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad būtina sparčiau įgyvendinti naująjį veiksmų planą siekiant patenkinti neatidėliotinus tam tikrų gyventojų poreikius;
- h) vis dėlto vėl ragina Kroatijos valdžios institucijas iš naujo pradėti skaičiuoti terminą pripažįstant žmonių, kurie konflikto metu dirbo vadinamojoje „Republika Srpska Krajina“, išdirbtus metus, ir leisti nerezidentams kreiptis dėl tokio pripažinimo; primena šioms institucijoms, kad tai būtų apčiuopiamas ženklas, kad Kroatija nori išspręsti konflikto sukeltą nesantaiką ir skatinti susitaikymą šalyje;
- i) džiaugiasi, kad Kroatijos ekonomika nuolat auga dėl ambicingo reformų tvarkaraščio ir didelių privačių investicijų, ir tikisi, kad greitai dėl to atsiras daugiau geresnių darbo vietų;
- j) primena Kroatijos valdžios institucijoms, kad atvira, konkurencinga rinkos ekonomika yra pagrindinis ES narystės reikalavimas; taigi ragina jas daug rimčiau ir

operatyviau siekti sutartų tikslų, susijusių su valstybės valdomos bendrovių akcijų daugumos ar mažumos pardavimu ir su valstybės subsidijų mažinimu, visų pirma laivų statybos ir plieno sektoriuose; mano, kad reikėtų dėti daugiau pastangų siekiant atverti Kroatijos rinką užsienio investuotojams ir paslaugų teikėjams bei sudaryti jiems tas pačias sąlygas kaip ir nacionaliniams subjektams; kreipiasi į Kroatiją prašydamas suteikti teisę, visapusiškai ir operatyviai pasinaudojant savo esamomis procedūromis, ES piliečiams įsigyti nekilnojamojo turto, išskyrus tam tikrose teritorijose; primena, kad pirmiau išdėstyti tikslai jau numatyti Stabilizacijos ir asociacijos susitarime su Kroatija;

- k) ragina Kroatijos vyriausybę sustiprinti savo administracinius gebėjimus, kad galėtų intensyviai naudotis Pasirengimo narystei paramos programa;
- 10. teigiamai vertina tai, kad Kroatija vaidina teigiamą ir vadovaujantį vaidmenį pietryčių Europoje, ir šiuo atžvilgiu pritaria Kroatijos vyriausybės kaip dabartinės pietryčių Europos bendradarbiavimo proceso pirmininkės veiklai; ragina Kroatiją ir jos kaimynines valstybes visiems laikams išspėsti neišspėstus sienų klausimus;
- 11. ragina ir Kroatijos, ir Slovėnijos vyriausybes išnaudoti visas turimas galimybes siekiant sutarimo dėl visų neišspėstų klausimų dėl sienų, atsižvelgiant į iki šiol priimtus susitarimus ir 2004 m. birželio 17–18 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, ir ragina jas susilaikyti nuo bet kokių vienašalių sprendimų, kurie galėtų sutrukdyti pasiekti tokį sutarimą;
- 12. ragina pasinaudoti trečiosios šalies siūloma pagalba, jei nepavyktų rasti bendro su kaimyninėmis šalimis ginčo dėl sienų sprendimo,
- 13. ragina Komisiją toliau skatinti ir remti visuotinį tiesos ir susitaikymo procesą Kroatijoje ir visuose Vakarų Balkanuose ir prireikus į jį įtraukti kitas kaimynines valstybes; tvirtai tiki, kad į šį procesą turėtų įsitraukti pilietinė visuomenė, politikai ir kultūros darbuotojai ir kad jis turėtų padėti pagrindą ilgalaikiai taikai ir stabilumui regione; mano, kad šis susitaikymo procesas turėtų visų pirma būti nukreiptas į jaunimą ir kad turėtų būti nuodugnai peržiūrėti istorijos vadovėliai ir mokymo programos;
- 14. todėl skatina Kroatijos pilietinės visuomenės pastangas įtraukti visuomenę į diskusijas bei gerinti jos informuotumą apie netolimą Vakarų Balkanų praeitį; pabrėžia, kad Kroatijos nevyriausybinės organizacijos sudaro tikros pliuralistinės visuomenės pagrindą ir yra esminis jos elementas; ragina Kroatijos vyriausybę remti švietimą šiuolaikinės istorijos srityje, nes tai skatina tarpusavio supratimą;
- 15. ragina naująsias valstybes nares atlikti aktyvų vaidmenį Kroatijos kelyje į narystę ir leisti Kroatijai pasinaudoti jų patirtimi vykdant reformas;
- 16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių ir Kroatijos Respublikos vyriausybėms ir parlamentams.